

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๐๐๓.๕/๒๓๖

กวก. ๒๓.๑๐
วันที่ ๖ พ.ย. ๖๒
เวลา ๑๕.๔๐ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๑๓๔๔๙ มด
วันที่ ๖ พ.ย. เวลา ๑๕.๓๗

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน

แขวงพญาไท เขตพญาไท

กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญ ครั้งที่ ๔๓ และการดำเนินงานเพื่อผลักดันการนำเสนอพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจานเป็นมรดกโลก

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๕๑๐๘ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. การดำเนินงานของรัฐบาลไทยเกี่ยวกับชุมชนกะเหรี่ยง บ้านโป่งลึก - บางกลอย ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี
๒. แนวขอบเขตพื้นที่การนำเสนอพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจานตามผลการประชุมหารือร่วมกันของคณะเจ้าหน้าที่เทคนิคไทย - เมียนมา ในระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๖ เมษายน ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ใน ๒ ประเด็น ดังนี้

๑. กรณีที่คณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญ ครั้งที่ ๔๓ มีมติให้ส่งกลับเอกสาร (Referral) กรณีการนำเสนอพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจานเป็นมรดกโลก เพื่อให้ประเทศไทยดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เช่น การแก้ไขปัญหาสิทธิมนุษยชนกับกลุ่มชาติพันธุ์และชุมชนท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบ การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเส้นเขตแดนระหว่างราชอาณาจักรไทยและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา นั้น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้นอย่างไร

๒. การขึ้นทะเบียนกลุ่มป่าแก่งกระจานเป็นมรดกโลกจะส่งผลดีหรือผลเสียต่อประเทศชาติและประชาชนอย่างไร รวมทั้งมีแนวทางในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นภายหลังจากที่พื้นที่ดังกล่าวได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกอย่างไร

ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเรียนชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑. กรณีที่คณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญ ครั้งที่ ๔๓ มีมติให้ส่งกลับเอกสาร (Referral) กรณีการนำเสนอพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจานเป็นมรดกโลก เพื่อให้ประเทศไทยดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนี้

๑.๑ การแก้ไขปัญหาสิทธิมนุษยชนกับกลุ่มชาติพันธุ์และชุมชนท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบ

การแก้ไขปัญหาสิทธิมนุษยชนของชาวกะเหรี่ยงและชุมชนท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบ ขอเรียนชี้แจงว่า การประกาศขอบเขตพื้นที่นำเสนอพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจานเป็นมรดกโลกนั้น ยึดตามขอบเขตพื้นที่การประกาศอุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเป็นแนวเขตหลัก ยกเว้นในบริเวณฝั่งซ้ายของพื้นที่นำเสนอฯ ที่ดำเนินการตามข้อตกลงร่วมระหว่างไทย - เมียนมา ในการประชุมหารือร่วมกันของคณะเจ้าหน้าที่เทคนิคไทย - เมียนมา ในระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๖ เมษายน ๒๕๖๒

โดยในพื้นที่นำเสนอฯ มีประชากรชาวไทยและชาวกะเหรี่ยงอยู่อาศัยในพื้นที่ รวมทั้งสิ้น ๓๙ หมู่บ้าน เป็นชุมชนกะเหรี่ยงจำนวน ๕ หมู่บ้าน ทั้งนี้ ในการนำเสนอฯ มีชุมชนกะเหรี่ยงจำนวน ๒ หมู่บ้านที่คัดค้านการนำเสนอฯ คือ หมู่บ้านโป่งลึก และหมู่บ้านบางกลอยที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน โดยการดำเนินงานของไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องขอเรียกร้องของชุมชนกะเหรี่ยงที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ได้แก่

๑.๑.๑ การจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้กับกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ครอบคลุมละประมาณ ๗ ไร่

๑.๑.๒ การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับชุมชนกะเหรี่ยงบ้านโป่งลึก - บางกลอย จำนวน ๒๗๒ ครัวเรือน จำนวน ๑,๒๘๓ คน โดยมีการดำเนินการแบบบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น

๑) กระทรวงสาธารณสุข: จัดตั้งสถานอนามัยในพื้นที่บ้านโป่งลึก - บางกลอย และหน่วยเฝ้าระวังโรค พร้อมจัดให้มีบุคลากรทางการแพทย์ประจำสถานี รวมทั้ง จัดตั้งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบลห้วยเพรียง และอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขในการดูแลสุขภาพระดับครัวเรือน เฝ้าระวัง ค้นหา ตรวจ และวินิจฉัยโรคระบาด

๒) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์: ส่งเสริมอาชีพและแนวทางในการปลูกพืช และเพาะเลี้ยงพันธุ์สัตว์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓) กระทรวงมหาดไทย ร่วมกับอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ในการสำรวจ พินิจสิทธิ และสถานะบุคคล

๔) มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ: ส่งเสริมและฝึกฝนอาชีพหัตถกรรมในการทอผ้า และปักผ้า โดยรับซื้อและนำผลิตภัณฑ์ที่ได้ไปจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน

๕) กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน: จัดตั้งโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านโป่งลึก - บางกลอย และครูประจำโรงเรียน โดยจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๖) กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน และกองกำลังสุรสีห์: จัดให้มีหน่วยย่อยในพื้นที่เพื่อดูแลและรักษาความปลอดภัยให้กับชุมชน

๗) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี ส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูเครื่องดนตรีรำดาและซอตรู่ และโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูภาษาท้องถิ่น (ปากะญอ)

๘) โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต ภายใต้การดำเนินงานของคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามพระราชดำริบ้านโป่งลึก - บางกลอย โดยบูรณาการความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน ได้แก่ อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งกระจาน สำนักงานปศุสัตว์อำเภอแก่งกระจาน สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแก่งกระจาน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอแก่งกระจาน มูลนิธิปิดทองหลังพระ ศูนย์การศึกษาอนุรักษและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแก่งกระจาน กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๑๔ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี และองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแม่เพรียง อำเภอแก่งกระจาน โดยดำเนินการปรับปรุงพัฒนาการประกอบอาชีพทางการเกษตรที่เหมาะสม ทำเกษตรกรรมพืชไร่ โดยนาขั้นบันได เกษตรกรรมพืช ผักสวนครัว ส่งเสริมการปศุสัตว์ และการปรับปรุงดิน

๙) โครงการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานให้กับชุมชน โดยสร้างฝายชะลอน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กบ่อตกตะกอน พัฒนาและบำรุงรักษาระบบน้ำเพื่อการเกษตร และไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์

๑๐) โครงการ ...

๑๐) โครงการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา โดยองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแม่เพรียง ในการจัดให้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระดับอนุบาล จัดการเรียนการสอนแบบปฐมวัย (อายุ ๒ - ๕ ปี)

๑๑) การจัดให้มีระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น ระบบน้ำประปาโดยสูบน้ำจากแม่น้ำเพชรบุรีและระบบประปาภูเขา

นอกจากนี้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ยังร่วมกับสหภาพสากลว่าด้วยการอนุรักษ์ (IUCN) ในการสนับสนุนการอนุรักษ์กลุ่มป่าแก่งกระจานเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในกระบวนการจัดการและแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกัน ประกอบด้วย ๓ องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ๑) การพัฒนากระบวนการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจานโดยการมีส่วนร่วม ๒) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความขัดแย้งในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน และ ๓) การสนับสนุนการจัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีส่วนร่วม และแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

๑.๑.๓ การแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิที่ทำกินให้กับชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ ที่ไม่เฉพาะแต่กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจานเท่านั้น แต่รวมถึงชุมชนต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ทั่วประเทศ จำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยขณะนี้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ระหว่างดำเนินการพิสูจน์สิทธิการถือครองที่ดิน

๑.๑.๔ การจัดกระบวนการมีส่วนร่วม และทำความเข้าใจกับชุมชนว่าการขึ้นทะเบียนมรดกโลกพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจาน จะไม่มีการโยกย้ายชุมชนและประชาชนที่อยู่เดิมออกจากพื้นที่และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยอุทยานแห่งชาติแก่งกระจานได้มีการจัดทำข้อตกลงประชาคมร่วมกับชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จำนวน ๘ ข้อ ดังนี้

๑) ที่ดินที่ผ่อนปรนให้ครอบครองและอาศัยอยู่ปัจจุบัน ที่อยู่ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจานสามารถใช้ประโยชน์ได้เฉพาะราษฎรในชุมชนเท่านั้น

๒) ชาวเขาผู้ทำประโยชน์บนที่ดินดังกล่าว จะช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้บริเวณใกล้เคียงโดยจะช่วยกันดูแลให้มีการขยายหรือบุกรุกแผ้วถางเพิ่มเติมนับตั้งแต่วันลงนามในข้อตกลง

๓) หากมีการบุกรุกแผ้วถางที่ดินที่ต่อเนื่องกับแนวเขตที่ทำประโยชน์อยู่ในปัจจุบันชาวเขายินดีให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่โดยการแจ้งเบาะแสของผู้กระทำผิด หากชาวเขามีได้ดำเนินการดังกล่าวให้ถือเสมือนหนึ่งชาวเขาเป็นผู้ดำเนินการเองหรือสมรู้ร่วมคิด

๔) ห้ามมิให้มีการซื้อ ขาย ถิ่นอาศัย เช่าซื้อ พื้นที่ที่ชาวเขาถือครองทั้งในและนอกพื้นที่ให้กับบุคคลอื่นโดยเด็ดขาด ยกเว้นทายาทโดยธรรม หากมีการซื้อขายเปลี่ยนมือให้ถือว่าเป็นการบุกรุกพื้นที่ใหม่และเป็นอันสิ้นสุดสิทธิในพื้นที่ที่ถือครองนี้

๕) ชาวเขายินดีให้ความร่วมมือกับอุทยานแห่งชาติแก่งกระจานในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ในทุกกรณี

๖) พื้นที่ที่ชาวเขาครอบครอง หากมีประเด็นที่จะต้องทำการตรวจสอบรายละเอียด ชาวเขายินดีให้ความร่วมมือในการตรวจสอบ

๗) กรณีมีเหตุจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากร และการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างต้องขออนุญาตและปรึกษาคณะกรรมการหมู่บ้าน และหัวหน้าอุทยานแห่งชาติ แก่งกระจานก่อนที่จะดำเนินการ

๘) การดำเนินการในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม เช่น การไถพรวนด้วยเครื่องจักรกลขนาดใหญ่ การใช้ยาฆ่าแมลง การแผ้วถางป่าใหม่ เป็นต้น

เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๒ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ดำเนินการจัดทำรายงานการดำเนินงานของรัฐบาลไทยต่อชุมชนกะเหรี่ยง บ้านโป่งลึก - บางกลอย ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ ในการนำเสนอพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจานเป็นมรดกโลก กำหนดให้มีการจัดทำประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อการนำเสนอแหล่งมรดกโลกก่อนนำเสนอเอกสารดังกล่าวต่อคณะกรรมการมรดกโลกเพื่อพิจารณา โดยที่ผ่านมา ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในฐานะหน่วยงานเจ้าของแหล่งได้ดำเนินการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากชุมชนรายพื้นที่ จำนวน ๔ ครั้ง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน กุยบุรี เฉลิมพระเกียรติไทยประจัน และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่น้ำภาชี และร่วมกับผู้แทนพื้นที่ จำนวน ๑ ครั้ง เพื่อหาข้อสรุปร่วมกันต่อการนำเสนอเป็นแหล่งมรดกโลก โดยในการประชุมร่วมกับผู้แทนพื้นที่ จำนวน ๒๕๑ คน มีผู้ออกเสียงแสดงความคิดเห็นต่อการนำเสนอพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจานเป็นมรดกโลก เห็นด้วย ๑๓๕ ราย ไม่เห็นด้วย ๔๒ ราย และไม่เห็นใจ ๒๙ ราย

๑.๒ การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเส้นเขตแดนระหว่างราชอาณาจักรไทยและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

กรณีปัญหาเกี่ยวกับเส้นเขตแดนระหว่างราชอาณาจักรไทยและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ผู้แทนไทยและผู้แทนเมียนมาได้บรรลุข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับขอบเขตพื้นที่ดังกล่าวแล้ว โดยในการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญ ครั้งที่ ๔๓ ณ กรุงบากู สาธารณรัฐอาเซอร์ไบจาน ในการพิจารณาวาระการนำเสนอพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจานเป็นมรดกโลก เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ H. E. Mr Kyaw Zeya หัวหน้าคณะผู้แทนเมียนมาได้กล่าวถ้อยแถลงต่อที่ประชุมดังกล่าว โดยสนับสนุนไทยในเรื่องการทำความเข้าใจในเรื่องคำพิกัดขอบเขตว่าได้บรรลุข้อตกลงร่วมกันแล้วตามข้อหารือร่วมระหว่างคณะเจ้าหน้าที่เทคนิคไทย - เมียนมา เมื่อวันที่ ๒๕ - ๒๖ เมษายน ๒๕๖๒

ทั้งนี้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อยู่ระหว่างดำเนินการปรับปรุงข้อมูลชนิดพันธุ์พืช ชนิดพันธุ์สัตว์ และคุณค่าความโดดเด่นของพื้นที่ที่ปรับลดขนาดลงประมาณร้อยละ ๑๔.๘๒ ตามขอบเขตที่ไทยและเมียนมาได้บรรลุข้อตกลงร่วมกันในการประชุมหารือร่วมกันของคณะเจ้าหน้าที่เทคนิคไทย - เมียนมา ในระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๖ เมษายน ๒๕๖๒ เพื่อหารือร่วมกันเกี่ยวกับการปรับขอบเขตการนำเสนอกลุ่มป่าแก่งกระจานเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติ โดยมี Mr. Myo Thant Pe อธิบดีกรมการกงสุลและกฎหมาย เป็นหัวหน้าคณะฝ่ายเมียนมา และนายธนา เวสโกสิทธิ์ อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย เป็นหัวหน้าคณะฝ่ายไทย และทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องต้องกันให้มีการขึ้นทะเบียนพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจานเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติโดยปราศจากอคติของไทยและเมียนมาเกี่ยวกับขอบเขตพื้นที่ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และได้มีการจัดทำบันทึกการหารือ (Agreed Minutes) ก่อนลงนามร่วมกันโดยหัวหน้าคณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายด้วย โดยแนวขอบเขตพื้นที่การนำเสนอพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจานตามผลการประชุมหารือร่วมกันของคณะเจ้าหน้าที่เทคนิคไทย - เมียนมา รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. การขึ้นทะเบียนกลุ่มป่าแก่งกระจานเป็นมรดกโลกจะส่งผลดีหรือผลเสียต่อประเทศชาติและประชาชนอย่างไร รวมทั้งมีแนวทางในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นภายหลังจากที่พื้นที่ดังกล่าวได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกอย่างไร

๒.๑ ผลดีต่อประเทศชาติและประชาชนในการขึ้นทะเบียนมรดกโลก

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ คือ เพื่ออนุรักษ์และส่งผ่านมรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติให้อนุชนรุ่นหลังต่อไป ดังนั้น ผลดีจากการขึ้นทะเบียนแหล่งมรดกโลก ได้แก่

๒.๑.๑ ด้านการอนุรักษ์ และฟื้นฟูแหล่งมรดกโลก: รัฐบาลสมาชิกจำเป็นต้องดำเนินการในด้านต่าง ๆ เพื่ออนุรักษ์คุณค่าความโดดเด่นอันเป็นสากลของแหล่งมรดกโลกตามเกณฑ์ที่ได้นำเสนอเพื่อขอขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกให้คงอยู่สืบไป นอกจากนี้ แหล่งมรดกโลกหลายแหล่งโดยเฉพาะอย่างยิ่ง แหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม เช่น นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา หรือเมืองประวัติศาสตร์สุโขทัยและเมืองบริวาร มีสถานะเป็นเมืองหรือชุมชนที่เคยมีความรุ่งเรืองในอดีต การขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลกทำให้เกิดการฟื้นฟู และอนุรักษ์พื้นที่แหล่งเพื่อแสดงให้เห็นถึงร่องรอยความรุ่งเรืองในอดีต รวมถึงก่อให้เกิดการบริหารจัดการและการวางแผนการใช้ประโยชน์ทั้งในด้านวิชาการและการจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้นักวิชาการสามารถเข้ามาทำการศึกษาและแสวงหาข้อมูลประวัติศาสตร์ของพื้นที่ ควบคู่ไปกับการจัดการเพื่อรองรับการท่องเที่ยว เช่น การจัดการท่องเที่ยววิถีไทย หรือการจัดให้มีการท่องเที่ยวแบบเรือนพัก (Home Stay) เป็นต้น

๒.๑.๒ ด้านการสร้างพันธมิตร/เครือข่าย: ในการดำเนินการปกป้อง คุ้มครอง ดูแล และรักษาแหล่งมรดกโลก จำเป็นที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในการดำเนินการเสริมสร้างความร่วมมือและแลกเปลี่ยนข้อมูลในการดำเนินงาน จึงก่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกัน เช่น การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่มป่าในพื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ โครงการอุทยานพืชร่องระหว่างอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ กับ Smoky Mountain National Park สหรัฐอเมริกา หรือโครงการความร่วมมือระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กับองค์กรระหว่างประเทศด้านการอนุรักษ์ ๕ องค์กร ได้แก่ สหภาพสากลว่าด้วย การอนุรักษ์ (IUCN) สมาคมอนุรักษ์สัตว์ป่า (WCS) องค์กรกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล (WWF) มูลนิธิ Freeland และสมาคมสัตววิทยาแห่งลอนดอน (ZSL) เพื่ออนุรักษ์และจัดการพื้นที่แหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติของประเทศไทย และโครงการฝึกอบรมนำร่องหลักสูตรช่างอนุรักษ์ (โบราณสถานประเภทอิฐและปูน) ภายใต้ความร่วมมือระหว่างกรมศิลปากรและองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) เป็นต้น

๒.๑.๓ ด้านงบประมาณ/นักวิชาการสนับสนุน: เพื่อการศึกษาและเรียนรู้ในการจัดทำมาตรการ และแนวทางในการปกป้อง คุ้มครอง ดูแล รักษา และฟื้นฟูแหล่งมรดกโลก จำเป็นที่จะต้องจัดหาหรือแสวงหางบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินการดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักวิชาการ โดยงบประมาณในการดำเนินการอาจจัดสรรจากงบประมาณของรัฐบาลสมาชิก เงินกองทุนมรดกโลก หรือจากแหล่งงบประมาณจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากภายในและต่างประเทศในการดำเนินงาน โดยปัจจุบันมีการดำเนินการด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ และแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ในการดำเนินการทั้งในรูปแบบของการให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ หรือด้านวิชาการพร้อมงบประมาณ เช่น การทบทวนแผนฟื้นฟูเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร - ห้วยขาแข้ง ภายหลังเหตุการณ์ไฟไหม้ครั้งใหญ่ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนมรดกโลก และการบูรณะและฟื้นฟูสภาพ นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ภายหลังเหตุการณ์น้ำท่วมเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ระหว่างกรมศิลปากร

กับกองทุนมรดกโลก รัฐบาลเยอรมนีโดยมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์โคโลญน์ และองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) และการสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการและการให้คำปรึกษาในการดำเนินการก่อสร้างทางเชื่อมต่อผืนป่า (Wildlife Corridor) เส้นทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๓๐๔ ระหว่างกรมทางหลวง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ร่วมกับสหภาพสากลว่าด้วยการอนุรักษ์ (IUCN) เป็นต้น

๒.๑.๔ ด้านการท่องเที่ยว: การขึ้นทะเบียนแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมและแหล่งมรดกทางธรรมชาติเป็นแหล่งมรดกโลก เป็นกลไกหนึ่งในการสร้างแรงจูงใจให้กับนักท่องเที่ยวในการเข้ามาเยี่ยมชมพื้นที่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของชุมชนโดยรอบแหล่งมรดกโลกและพื้นที่ต่อเนื่องทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม เช่น การจัดเก็บเงินรายได้จากการผ่านเข้าชมสถานที่ การจับจ่ายใช้สอยในพื้นที่ และการจ้างงานในรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้น

๒.๑.๕ การสร้างความภาคภูมิใจให้กับท้องถิ่นและต้นทุนทางสังคม: การที่แหล่งมรดกทางวัฒนธรรมและแหล่งมรดกทางธรรมชาติของชุมชนหรือท้องถิ่น ได้รับการยกย่องให้เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญในระดับโลก ย่อมนำมาซึ่งความภาคภูมิใจให้กับชุมชนและท้องถิ่นเหล่านั้น ก่อให้เกิดความรักและหวงแหนแหล่งมรดกของตน และยังช่วยรักษาวิถีชีวิตของชุมชนดั้งเดิมซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการนำเสนอให้คงอยู่ต่อไป เช่น ประเพณีหรือวัฒนธรรมดั้งเดิมของท้องถิ่น เป็นต้น

๒.๒ ผลเสียต่อประเทศชาติและประชาชนในการขึ้นทะเบียนมรดกโลก

ผลเสียจากการขึ้นทะเบียนแหล่งมรดกโลก จะเกิดขึ้นหากขาดการวางแผนในการบริหารจัดการ หรือจัดทำมาตรการในการจัดการและควบคุมพื้นที่ที่มีความรัดกุมเพียงพอ อันเนื่องจาก

๒.๒.๑ การเพิ่มขึ้นของปริมาณนักท่องเที่ยวและคนต่างถิ่นเกินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งมรดกโลกและพื้นที่โดยรอบ หากรัฐหรือหน่วยงานเจ้าของแหล่งไม่สามารถวางแผนการบริหารจัดการหรือจัดทำมาตรการควบคุมที่รัดกุมเพียงพอ ย่อมส่งผลกระทบต่อแหล่งมรดกโลกที่มีความเสี่ยงหรือมีความเปราะบางต่อความเสื่อมสภาพ

๒.๒.๒ ก่อให้เกิดแรงกดดันต่อรัฐบาลเจ้าของแหล่งมรดกโลกในการดำเนินการเพื่อรักษาภาพลักษณ์ เอกลักษณ์ คุณค่าความสำคัญของพื้นที่ และความทรงคุณค่าของความเป็นแหล่งมรดกโลกให้คงอยู่สืบไป เพื่อไม่ให้เกิดการขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลกในภาวะอันตราย (World Heritage in danger) หรือถูกถอดถอนออกจากบัญชีรายชื่อแหล่งมรดกโลก

๒.๓ แนวทางการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาก็อาจเกิดขึ้นภายหลังจากที่พื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจานได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก

ต้องมีการกำกับและดูแลพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจาน กรณีได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลก โดยให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อกำหนดที่มีอยู่ เพื่อดูแลรักษาและบริหารจัดการพื้นที่ ได้แก่

๒.๓.๑ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

๒.๓.๒ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

๒.๓.๓ ความเห็นของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ

๒.๓.๔ ข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

รวมทั้ง ...

รวมทั้ง ต้องมีการจัดทำแผนการบริหารจัดการพื้นที่ที่นำเสนอต่อคณะกรรมการมรดกโลกพิจารณาในการนำเสนอเป็นแหล่งมรดกโลกอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาอุทยานแห่งชาติขึ้น ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้แทนชุมชน เพื่อส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน การบริหารจัดการ และรวมถึงการติดตามผลการดำเนินงานในประเด็นต่าง ๆ ร่วมกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรารุท ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทร ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๘๕ โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๘๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ thailandworldheritage@onep.go.th

